

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра історії України

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
історії України
проф. Т. В. Кузнець
“21” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГП.02 ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 075 Маркетинг

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Маркетинг

(назва освітньої програми)

Робоча програма «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 Маркетинг

Розробник: Лісовська О. В., доцент кафедри історії України, кандидат історичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри історії України

Протокол № 1 від «21» серпня 2020 року.

Завідувач кафедри
історії України

(Кузнець Т. В.)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії
Навчально-наукового інституту
економіки та бізнес-освіти

(Корнієнко Т. О.)

Пролонговано

на 2021/2022 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2021 р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 2022/2023 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2022 р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 2023/2024 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2023 р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 2024/2025 н.р. _____ (_____) «__» _____ 2020 р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	Українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	I-й	I-й
Семестр	1-й	1-й
Кількість змістових модулів із розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	60	14
Лекційні	30	8
Семінарські / Практичні	30	6
Лабораторні		
Самостійна робота	38	90
Індивідуальні завдання	22	16
Форма семестрового контролю	Екзамен	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Стислий системний виклад історії українських земель від найдавніших часів до сучасності, спрямований на ознайомлення з найважливішими закономірностями та подіями вітчизняної історії в широкому контексті історії слов'янських народів, європейської й світової цивілізації.

Завдання дисципліни «Історія та культура України» полягають в оволодінні студентами наступними компетентостями:

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК13. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

ПРН15. Вміти використовувати професійно-профільні знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін в процесах управління маркетинговою діяльністю підприємства.

4. Програма навчальної дисципліни
МОДУЛЬ I. ДАВНЯ І НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Тема 1. Вступ. Еволюція людини і найдавніших цивілізацій на території сучасної України. Формування держави у східних слов'ян (VI–X ст.)

Курс «Історія та культура України»: предмет і завдання. Методологія історії. Походження та основні етапи розвитку українського етносу. Джерела вивчення історії України. Вітчизняна та зарубіжна історіографія. Найдавніше населення України. Палеоліт. Виникнення родового ладу. Мезоліт. Неоліт. Енеоліт. Трипільська культура. Розклад патріархально-родових відносин. Перші держави на території України: Кіммерія, Скіфія, грецькі міста-держави, Сарматія. Гуни та готи.

Розселення стародавніх слов'ян. Розклад первіснообщинного ладу в слов'ян. Союзи племен та перші протодержави слов'ян в Україні. Заснування Києва. Розвиток феодальних відносин. Передумови утворення феодальної держави на Русі. «Норманська теорія» походження Київської Русі.

Тема 2. Русь - Україна (X – перша половина XII ст.). Давньоруські князівства в XII – перша половина XIV ст.

Соціально-економічний та політичний розвиток Київської Русі. Походи на Візантію. Поширення християнства. Войовнича політика Святослава. Розквіт Київської держави за часів князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства на Русі. Боротьба Русі проти половців. Князювання Володимира Мономаха. Культура Київської Русі. Причини феодальної роздробленості Русі. Феодальні усобиці. Особливості розвитку руських князівств в умовах роздробленості. Зміцнення Галицького князівства. Галицько-Волинська держава часів Романа Мстиславича та Данила Романовича. Боротьба Русі проти завойовників у XIII–XIV ст. та її значення. Історичне значення Київської Русі та Галицько-Волинської держави.

Тема 3. Українські землі в складі Литовського князівства, Польщі, Угорщини та інших країн (друга половина XIV–перша половина XVI століття). Козацтво в Україні (друга половина XIV–перша половина XVII століть)

Захоплення Литовським князівством Волині, Чернігово-Сіверщини, Поділля, Київщини та Переяславщини. Литовсько-Руське князівство – феодальна поліетнічна держава з елементами федеративного устрою і певною автономією українських та білоруських земель. Кревська унія (1385) та її персональний характер. Островська угода (1392). Посилення влади литовських феодалів в Україні. Загарбання Польщею Західного Поділля. Боротьба проти литовських і польських феодалів. Соціально-економічні відносини. Литовські Статути. Магдебурзьке право. Антифеодальні рухи. Культура України XIV – початку XVI ст. Виникнення козацтва: територія, соціальний та національний склад, устрій.

Люблінська унія (1569) та її наслідки для українських земель. Національне гноблення. Церква в Україні. Брестська унія (1596) і боротьба православного духовенства з нею. Діяльність Петра Могили. Козацтво у другій половині XVI–першій половині XVII ст. Запорозька Січ. Боротьба козаків з турками і татарами. Реєстрове козацтво. Політика П. Сагайдачного. Козацькі повстання першої половини XVII ст. Культура України у XVI – першій половині XVII ст.

Тема 4. Українська національна революція (1648–1676 рр.). Україна в другій половині XVII століття.

Національно-визвольна революція: періодизація, причини, хід. Початок повстання під проводом Б. Хмельницького. Селянська війна 1648–1653 рр. Формування української державності в умовах війни. Зовнішня і внутрішня політика козацького уряду. Відновлення війни з Польщею. Смерть Б. Хмельницького. Боротьба за владу. Ю. Хмельницький, І. Виговський, П. Тетеря, І. Брюховецький. Андрусівська угода. Боротьба за гетьманську булаву на Правобережжі. П. Дорошенко. І. Самойлович. Підсумки селянської війни і революції. «Вічний мир» і закріплення поділу України. Адміністративно-територіальний устрій Лівобережжя. Політика російського царизму щодо України та її культури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Тема 5. Посилення феодально-кріпосницького і національного гніту в Україні в XVIII ст. Ліквідація автономних прав України Російською імперією

Гетьманування І. Мазепи. Українці у вигнанні. Пилип Орлик – гетьман в екзилі. Олешківська Січ. Російська політика в Україні в першій половині XVIII ст. Гетьманування І. Скоропадського. Перша Малоросійська колегія. П. Полуботок. Відновлення гетьманства. Посилення гетьманської влади у часи Д. Апостола. Правління гетьманського уряду. Друге відновлення гетьманства. К. Розумовський і спроби реформ у Гетьманщині. Ліквідація гетьманства і утвердження Другої Малоросійської колегії. Особливості розвитку Слобожанщини. Ліквідація Запорозької Січі: причини та наслідки. Соціально-економічний розвиток Правобережжя. Полонізація. Гайдамаки. Антифеодальне визвольне повстання 1768 р. Західноукраїнські землі. Рух опришків. Колонізація Південної України. Поділи Речі Посполитої (1772, 1793, 1795) і доля українських земель. Українська культура XVIII ст.

Тема 6. Україна в період кризи феодально-кріпосницької системи і формування капіталістичного укладу в першій половині XIX ст.

Українські землі в першій половині XIX ст., їх адміністративно-територіальний устрій. Посилення гніту царизму на Україні. Розвиток капіталістичних відносин і посилення розкладу феодально-кріпосницької системи. Селянські рухи та виступи найманих робітників. Дворянські революціонери в Україні. Польське повстання 1830–1831 рр. на українських землях. Кирило-Мефодіївське братство: програмні документи, діяльність, значення. Соціально-економічний та політичний розвиток західноукраїнських земель. Суспільно-політичний рух. «Руська трійця». Активізація національного руху в 1848–1849 рр. Політика російського самодержавства в галузі культури та освіти в Україні (перша половина XIX ст.). Феномен Т.Г. Шевченка в українській та світовій історії.

Тема 7. Скасування кріпосного права і розвиток капіталізму в Україні в другій половині XIX ст.

Кримська війна та її вплив на розвиток українських земель. Скасування кріпосного права. Селянський рух після реформи 1861 р. Еволюція капіталістичних відносин. Земський рух. Народництво в Україні. Громади. Польське повстання 1863 р. на Правобережній Україні. Посилення національно-культурного гноблення в Україні після 1863 р.: «Валуєвський циркуляр» (1863) та Емський указ (1876). Активізація національного руху. Київська громада. Діяльність М. Драгоманова. Часописи «Громада» і «Киевская старина». Робітничий рух в

Україні. Поширення соціалістичних ідей і перші соціал-демократичні гуртки та групи. Культура України в другій половині XIX ст.

МОДУЛЬ II. НОВІТНЯ І НОВІТНЯ СУЧАСНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Тема 8. Україна на початку XX століття (1900–1914 рр.). Україна в період Першої світової війни та Лютневої революції

Соціально-економічний розвиток України на початку XX ст. Розшарування селянства і зростання робітничого класу. Селянські виступи. Робітничі страйки. Розвиток студентського і земсько-ліберального руху. Національний рух. Утворення політичних партій. Україна в роки російської революції 1905–1907 рр. Український національно-визвольний рух в роки революції. Створення «Просвіт» та українських клубів. Українська думська громада в Державних Думах Росії. Політичне становище на українських землях після поразки революції. Наступ політичної реакції. Аграрна політика П.А. Столипіна та її наслідки. Культура України на початку XX ст. Причини і характер Першої світової війни. Головні військові дії на території України. Політичні партії і течії в умовах війни. «Спілка Визволення України». Головна Українська Рада. Українські січові стрільці. Господарська розруха. Назрівання революційної кризи. Лютнева революція.

Тема 9. Українська революція (1917–1921 рр.)

Створення та діяльність Української Центральної Ради. Війна з радянською Росією. Брестська угода та її наслідки для України. Німецько-австрійська окупація. Квітневий переворот 1918 р. Українська держава П. Скоропадського: внутрішня та зовнішня політика. Відродження УНР. Директорія та її політичний курс. Проголошення ЗУНР. Політичні перетворення на західноукраїнських землях. Українська Галицька Армія. Акт злуки УНР та ЗУНР. Відновлення та падіння радянської влади в Україні в 1919 р. Політика «воєнного комунізму». Селянські повстанські рухи. Селянська армія Н. Махна. Захоплення території України військами генерала А. Денікіна. Війська УНР та ЗУНР у боротьбі з денікінцями. Боротьба за владу в Україні в 1920 р. Варшавська угода. Ризький мирний договір (1921). Підсумки і уроки української революції.

Тема 10. Україна між двома світовими війнами. Соціально-економічні та політичні перетворення в Українській РСР в 20–30-ті роки XX ст. Західноукраїнські землі під владою іноземних держав

Світ після закінчення Першої світової війни. Успіхи зовнішньополітичної діяльності УСРР. Перехід від політики «воєнного комунізму» до нової економічної політики. Національно-державне будівництво. Вхід України до СРСР. Голод 1921–1922 рр. Відбудова народного господарства на засадах НЕПу. Українізація: передумови, суть та наслідки. Перехід від НЕПу до адміністративно-командних методів керівництва економікою. Причини, наслідки та національно-політичні аспекти голоду 1932–1933 років. Економічний розвиток УРСР напередодні Другої світової війни. Репресії проти партійно-державних діячів та військових, їх вплив на суспільне життя республіки. Західноукраїнські землі в 20–30-х роках. Соціально-економічне становище. Діяльність політичних партій. Створення та діяльність Української Військової Організації. Організація українських націоналістів напередодні Другої світової війни. Крах Версальсько-Вашингтонської системи і загострення міжнародних

відносин. Мюнхенська змова і справа Закарпатської України. Автономія Карпатської України. Українське питання в міжнародній політиці напередодні війни. Культура й духовне життя українського народу в роки непу та в умовах тоталітарного режиму.

Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 роки)

Західна Україна і геополітичні інтереси Німеччини та Радянського Союзу. Пакт Ріббентропа-Молотова. Радянська влада в Західній Україні. Напад Німеччини на СРСР. Оборонні бої радянських військ в Україні. Оборона Києва, Одеси, Харкова. Бої на Донбасі та в Криму. Проголошення ОУН Української держави у Львові та його наслідки. Німецька окупація України: міфи і реалії «нового порядку». Економічні та політичні плани гітлерівського керівництва щодо майбутнього України. Рух Опору. Створення та діяльність підпільних організацій і партизанських загонів. УПА: міфи і реалії. Контрнаступ радянських військ. Початок визволення українських земель. Курська битва. Визволення Києва. Розгортання боїв на Правобережній Україні. Визволення Західної України та Закарпаття від окупантів. Наслідки війни для України. Початок відбудови народного господарства. Соціально-економічні перетворення в західних областях України. УРСР на міжнародній арені. ООН і Україна. Українська наука та культура в роки війни.

Тема 12. УРСР в 1945–1991 рр.: від тоталітаризму до незалежності

Перехід України до мирного будівництва. Відродження народного господарства. Голод 1946–1947 рр. Колективізація в західних областях республіки та її вплив на політичну ситуацію в краї. Загострення політичної боротьби. ОУН-УПА. Репресії та депортація населення західноукраїнських земель. Суспільно-політичне життя. Культ особи Й.В. Сталіна та його вплив на життя республіки. Смерть Й. Сталіна. XX з'їзд КПРС. Демократизація суспільно-політичного життя республіки. Економічний розвиток у 50–60-х рр. Ідеологізація суспільного життя та розвиток науки в другій половині 50-х – першій половині 60-х рр. Соціально-економічне становище УРСР в другій половині 60-х–наприкінці 80-х років. Пошуки шляхів прискорення розвитку економіки та реформування соціальної сфери. Економічні реформи та причини їх незавершеності. Наростання кризових явищ у соціально-економічному розвитку республіки, країни. Занепад економіки України. Чорнобильська трагедія. Суспільно-політичне життя республіки. Національна політика в Україні. Русифікація. Політичні репресії 60–70-х років. Українські правозахисники. Українська Гельсінська Спілка. Культурне життя в Україні в другій половині 60–80-х рр. Нігілістичне ставлення до збереження національної самобутності. Україна в роки перебудови. Утворення багатопартійної системи. Декларація про державний суверенітет України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. НОВІТНЯ СУЧАСНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Тема 13. Українська держава на шляху незалежного розвитку

Проголошення незалежності України. Формування законодавчих, виконавчих та судових інститутів влади незалежної України. Політичний розвиток України. Соціально-економічний розвиток української державності. Наука і культура в сучасній Україні. Національне питання в сучасній Україні. Прийняття Конституції України Україна на міжнародній арені: основні вектори зовнішньої політики. Відмова від статусу ядерної держави та її наслідки. Українці за кордоном: історія і сучасність. Україна та українська діаспора. Національно-культурне відродження України на сучасному етапі.

5. Структура залікового кредиту курсу «Історія та культура України»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Давня і нова історія України												
Змістовий модуль 1. Давня історія України												
Тема 1. Вступ. Еволюція людини і найдавніших цивілізацій в Україні. Формування держави у східних слов'ян (VI–X ст.)	6	2	2			2	6					6
Тема 2. Русь – Україна (IX – перша половина XII ст.). Давньоруські князівства в XII – перша половина XIV ст.	6	2	2			2	6	2	2			2
Тема 3. Українські землі в складі Литовського князівства, Польщі, Угорщини та інших країн (друга половина XIV – перша XVI століття). Козацтво в Україні (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).	8	4	2			2	8					8
Тема 4. Українська національна революція (1648–1676 рр.). Україна в другій половині XVII століття.	8	4	2			2	10	2				8
Разом за змістовим модулем 1	28	12	8			8	30	4	2			24
Змістовий модуль 2. Нова історія України												
Тема 5. Посилення феодално-кріпосницького і національного гніту в Україні у XVIII ст. Ліквідація автономних прав України Російською імперією.	6	2	2			2	6					6
Тема 6. Україна в період кризи феодално-кріпосницької системи і формування капіталістичного укладу в першій половині XIX ст.	6	2	2			2	6					6
Тема 7. Скасування кріпосного права і розвиток капіталізму в Україні в другій половині XIX ст.	8	2	4			2	10					10
Разом за змістовим модулем 2	20	6	8			6	22					22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 2. Новітня і новітня сучасна історія України												
Змістовий модуль 3. Новітня історія України												
Тема 8. Україна на початку ХХ століття (1900–1914 рр.). Україна в роки Першої світової війни та Лютневої революції.	10		2			8	9	1				8
Тема 9. Українська революція (1917–1921 рр.).	8	2	2			4	9	1	2			6
Тема 10. Україна між двома світовими війнами. Соціально-економічні та політичні перетворення в Українській РСР в 20–30-ті рр. ХХ ст. Західноукраїнські землі під владою іноземних держав.	6	2	2			2	6					6
Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 роки).	6	2	2			2	8		2			6
Тема 12. УРСР в 1945–1991 рр.: від тоталітаризму до незалежності.	12	4	4			4	12					12
Разом за змістовим модулем 3	42	10	12			20	42	2	2			38
Змістовий модуль 4. Новітня сучасна історія України												
Тема 13. Українська держава на шляху незалежного розвитку	8	2	2			4	8	2				6
Разом за змістовим модулем 4	8	2	2			4	8	2				6
Усього годин	98	30	30			38	88	8	6			90
Модуль 3												
ІНДЗ	22				22		16				16	
Усього годин	120	30	30		22	38	104	8	6		16	90

6. Теми семінарських занять

№	ТЕМА	Кількість годин
1	Первісне суспільство на території України	2
2	Русь – Україна (IX – перша половина XII ст.). Давньоруські князівства в XII – перша половина XIV ст.	2
3	Українські землі в литовсько-польську добу	2
4	Українська національна революція XVII ст.	2
5	Українська козацька держава	2
6	Українські землі у XVIII ст.	2
7	Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XIX ст.)	4
	Підсумковий контроль	
8	Україна на початку XX століття	2
9	Українська національно-демократична революція (1917-1921 рр.)	2
10	Україна у міжвоєнний період (1921-1939 рр.)	2
11	Україна та українці напередодні та в роки Другої світової війни (1939– 1945 рр.)	2
12	Соціально-економічні та суспільно-політичні процеси в УРСР у 1950-1980-х роках	4
13	Україна на сучасному етапі: нові вектори розвитку.	2
	Підсумковий контроль	
Всього:		30

7. Самостійна робота

№	Тема	Кількість годин
1	Україна в другій половині XVII століття.	4
2	Соціально-економічні та політичні процеси в Україні початку XX ст.	4
3	Західноукраїнські землі в першій третині XX століття.	4
4	Культура й духовне життя українського народу в роки непу та в умовах тоталітарного режиму.	4
5	УРСР в 1945–1964 рр.	6
6	Культурне життя в Україні в другій половині 60–80-х рр. Нігілістичне ставлення до збереження національної самобутності.	6
7	Наука і культура в сучасній Україні. Національно-культурне відродження України на сучасному етапі	6
8	Українська діаспора: історія і сучасність.	4
Всього		38

8. Індивідуальні завдання

«Індивідуальне навчально-дослідне завдання» (ІНДЗ) – вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідного чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується у процесі вивчення програмового матеріалу навчального курсу і завершується складанням підсумкового екзамену або заліку. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка

виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Мета ІНДЗ – самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу, розвиток самостійної роботи”.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) може бути оформленим у вигляді реферату.

Реферат (від. лат. реферо – доповідаю) – короткий виклад (перед аудиторією або в письмовій формі) наукової праці, вчення, змісту книги тощо.

Реферат – це перша з письмових науково-узагальнюючих робіт, яку виконують студенти у ВНЗ. Під терміном «реферат» об’єднані два різних види робіт:

1. Рефератом називають короткий проблемний виклад зміст книги або статті, в яких виокремлюють головні ідеї дослідження.

2. Рефератом також називають короткий виклад наявних у науковій літературі концепцій з обраною науковою проблемою. Саме такий тип реферату і виконують студенти.

Студентський реферат – це найменш самостійний різновид письмової наукової роботи. Виходячи з визначення, він не може містити ніяких елементів новизни. Достатньо грамотно і логічно репрезентувати головні ідеї із заданої теми, які містяться в кількох джерелах, а також згрупувати їх за точками зору.

Підготовка реферату покликана:

- поглибити, систематизувати і закріпити знання з окремої або кількох тем;
- виробити первинні навички здійснення науково-дослідницької роботи;
- розкрити рівень підготовленості студента до самостійної роботи з фаховою літературою, показати вміння орієнтуватися у виборі необхідних джерел для розкриття теми;
- виявити здібності студента робити самостійні висновки і теоретичні узагальнення, а також виявити своє ставлення до проблеми.

Етапи підготовки реферату:

- вибір теми;
- вивчення літератури і розробка плану реферату;
- оформлення реферату;
- захист реферату в аудиторії.

Обсяг: до 15 друкованих сторінок.

Вимоги:

- реферат повинен складатися з плану, вступу, основної частини, висновків та списку використаної літератури;

- актуальність і оригінальність тематики, науковий і суспільний інтерес, який вона становить;

- для успішного виконання ІНДЗ обов’язковим є використання фахової літератури (публікацій документів, статей, монографій), що має виявити навички студентів до аналітичної роботи та показати їх обізнаність зі здобутками української історичної науки.

9. Методи навчання

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються як традиційні, так і інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу.

Це такі методи, як:

- словесний метод (лекція, евристична бесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);
- інтерактивний метод (робота в малих групах);
- новітні інформаційні методи у поєднанні з комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо).

10. Методи контролю

1. Оцінювання під час семінарського заняття.
2. ІНДЗ.
3. Змістовий модульний контроль.
4. Підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Контроль на семінарських заняттях включає в себе декілька категорій оцінок знань та практичних умінь студентів. Кількість балів тут коливається в залежності від виду виконаної роботи:

- 1) основне повідомлення по одному з питань семінару - до 5 балів;
- 2) формулювання додаткових питань доповідачу – 1 бал;
- 3) доповнення – 1 бал;
- 4) рецензування відповіді – 1 бал;
- 5) участь у дискусії – 1 бал.

Якщо на семінарі студент тільки слухає (присутній) і не бере участі і в обговоренні питань, то він отримує 1 бал. У випадку, коли на пропозицію викладача відповісти на питання або виконати якийсь інший вид навчальної роботи, студент відмовляється це зробити, він отримує відповідно “нуль балів”.

Упродовж семестру студент виконує ІНДЗ (реферат). Студент має можливість консультуватися з викладачем. Захист виконаного завдання відбувається відповідно до графіку, який встановлюється викладачем. Завдання оцінюються в балах; максимальна сума – 15 балів.

Упродовж семестру на семінарських заняттях будуть проведені дві контрольні роботи. Контрольна робота проводиться у вигляді тестових завдань, які розробляються лектором. Ці завдання включають в себе знання хронології; термінології, персоналій тощо. Кожна контрольна робота оцінюється п'ятнадцятьма балами.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування і самостійна робота														ІНДЗ	Сума	
Модуль І							МК	Модуль ІІ					МК			
ЗМ 1				ЗМ 2				ЗМ 3						ЗМ 4		
30				15			5	25					5	5	15	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7		Т 8-9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13				
5	5	10	10	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	15	100

Т 1, Т 2 ... Т 13 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання

У випадку, якщо студент набрав кількість балів, що не дозволяє йому виставити підсумкову оцінку або бажає підвищити її, він складає екзамен. Успішне складання іспиту дає можливість набрати **30 додаткових балів** (по 10 за кожну правильну відповідь на питання).

13. Рекомендована література

Основна

1. Історія та культура України: навч. посіб. / Т.В.Кузнець, О.В.Лісовська, О.В.Скус. – Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський М.М.»), 2017. – 175 с.
2. Історія та культура України : навчально-методичний посібник з підготовки до семінарських занять та виконання контрольних робіт для студентів заочного відділення всіх спеціальностей / Т.В. Кузнець, О.В. Лісовська, О.В. Скус, О.І. Джагунова; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини – Умань: «Візаві», 2019. –180с.
3. Білінський В. Україна – Русь. Книга перша. Споконвічна земля – К.: Видавництво імені Олени Теліги, 2013. – 384 с., іл..
4. Бойко О. Д. Історія України: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.,2010. –568 с.
5. Борисенко В. Й. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ століття. – К., 1996. – 616 с.

6. Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронологічний довідник. – К., 1995. – 687 с.
7. Грицак Я. Й. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст. – К., 1996. – 360 с.
8. Грушевський М. С. Історія України-Русі. – К., 1991–1997. – Т.І–Х.
9. Грушевський М. С. Історія України. – К., 1992. – 228 с.
10. Грушевский М. С. Очерк истории украинского народа. – К., 1990. – 396 с.
11. Дорошенко Д. І. Нарис історії України. – Львів, 1991. – 574 с.
12. Єфіменко О.Я. Історія України та її народу. – К., 1991. – 252 с.
13. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1992. – 230 с.
14. Історія України / За ред. В.А. Смолія. – К., 1998. – 416 с.
15. Історія України: Курс лекцій. – К., 1991. – Кн.1. – 576 с.
16. Історія України: Курс лекцій. – К., 1992. – Кн.2. – 464 с.
17. Історія України: навчальний посібник / В.Ф. Панібудьласка, В.П. Макогон, А.В. Тороп та ін. – 2-е вид. – К.: КНУБА, 2010.
18. Історія української культури : навчально-методичний посібник / Н. В. Аксьонова, А. М. Домановський, Т. О. Чугуй. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 196 с.
19. Історія української культури / І. Крип'якевич [та ін.]; під заг. ред. І. Крип'якевича. – К.: Либідь, 2002. – 656 с.
20. Крип'якевич І. П. Історія України. – Львів, 1990. – 520 с.
21. Крушинський В. Ю., Левенець Ю. А. Історія України: події, факти, дати. – К., 1992. – 200 с.
22. Кузнець Т.В., Лісовська О.В., Скус О.В. Історія України: навчальний посібник. – Умань: ПП Жовтий, 2011. – 393 с.
23. Мицик Ю.А., Бажан О.Г. Історія України. – К.: ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2015. – 680 с.
24. Новий довідник: Історія України. – К.: ТОВ «Казка», 2013. – 740 с.
25. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.
26. Новітня історія України (1900–2000): Підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин та ін. – К., 2000. – 663 с.
27. Полонська-Василенко Н. Історія України: В 2 т. – К., 1992.
28. Сторінки історії України XX ст. – К., 1992. – 336 с.
29. Сторінки політичної історії України. – К., 1990. – 598 с.
30. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1991. – 510 с.
31. Терещенко Ю. І. Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. – К., 1996. – 496 с.
32. Україна в XX столітті (1900–2000): Зб. документів і матеріалів / Упоряд.: А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. Ю. Король та ін. – К., 2000. – 351 с.
33. Яковенко Н. М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К., 1997. – 312 с.

Допоміжна

1. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради УРСР // Газети від 28 серпня 1991 р.
2. Антонович В. Коротка історія козаччини. – К., 1991.
3. Апанович О. Українсько-російський договір 1654р. Міфи і реальність. – К., 1994.
4. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. – К., 1993.

5. Бакіров Н. За право на самовизначення: Проблема права націй на самовизначення в контексті минулого і сучасного кримських татар // Політика і час. – 1995. – №5. – С.66–72.
6. Баран В. Давні слов'яни. – К., 1998.
7. Баран В. Україна 1950-1960 рр.: еволюція тоталітарної системи. – Львів, 1996.
8. Баран В. Україна після Сталіна: Нарис історії 1959–1985 рр. – Львів, 1992.
9. Баран В., Даниленко В. Україна в умовах системної кризи (1946–1980 рр.). – К., 1999.
10. Безотосний М. Опір сталінізму в Україні (1920-1930-ті рр.) // УІЖ. – 1993. – №2-3. – С. 97-104.
11. Бойко О. Україна 1991–1995 рр.: Тіні минулого чи контури майбутнього? Нариси з новітньої історії. – К., 1996.
12. Бойко О. Історія України. Посібник. 2-ге вид., доп. – К., 2001.
13. Бойко О. Україна в 1985–1991 рр. Основні тенденції суспільно-політичного розвитку. – К., 2002.
14. Бойко О. Д. Історія України: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 1999. – С.380–542.
15. Борисов В. Українізація та розвиток загальноосвітньої школи в 1921-1932 рр. // УІЖ. – 1999. – №2. – С. 76-80.
16. Борисюнок О. Обговорення проблем українізації вищим партійним керівництвом у 1922–1923 рр. // УІЖ. – 2000. – №4. – С. 90-99.
17. Брайчевський М. Походження Русі. – К., 1968.
18. Брайчевський М. Утвердження християнства на Русі. – К., 1988.
19. Верстюк В. Українська Центральна Рада: Навч. посібник. – К., 1997.
20. Веселова О. Висвітлення голоду 1932-1933 рр. у збірниках документів та матеріалів // УІЖ. – 2003. – №5. – С. 101-125.
21. Веселова О. Увічнення пам'яті жертв голоду-геноциду 1932-1933 рр. в Україні // УІЖ. – 2004. – №2. – С. 50-68.
22. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К., 1994.
23. Головченко В. Від «Самостійної України» до Союзу визволення України: Нариси з історії української соціал-демократії початку ХХ ст. – Харків, 1996.
24. Голод 1932-1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів. – К., 1990. – 606 с.
25. Голод 1932–1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів. – К., 1990.
26. Горелов М., Моця О., Рафальський О. Цивілізаційна історія України. – К., 2005.
27. Горобець В. Від Союзу до інкорпорації: українсько-російські відносини другої половини ХVІІ – першої чверті ХVІІІ ст. – К., 1995.
28. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995. – С. 346-376.
29. Гриневич Л. Сталінська «революція згори» та голод 1933 р. як фактори політизації української спільноти // УІЖ. – 2003. – №5. – С. 50-65.
30. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ – ХХ ст.: Навч. посібник. – К., 1996.
31. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
32. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нариси політичної історії. – К., 1993.
33. Гуржій О., Чухліб Т. Гетьманська Україна. – К., 1999.
34. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні: 20 –30-ті роки. – К., 1991.
35. Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою УРСР 16 липня 1990 р. – К., 1991.
36. Джамільов М. Петро Григоренко та кримсько-татарський національний рух // Політична думка. – 1994. – №4. – С.251–266.

37. Єфіменко Г. Зміни в національній політиці ЦК ВКП(б) в Україні (1932-1938) // УІЖ. - 2000. - №2. - С.82-93; №4. - С. 37-47.
38. Єфіменко Г. Радянська модернізація 1920-1930-х рр. // УІЖ. – 2002. - № 5. – С. 3-24.
39. Журба М. Селянська кооперація радянської України і Міжнародний кооперативний альянс (20-ті роки ХХ ст.) // УІЖ. - 2001. - №2. - С. 61-74.
40. Зайцев Ю.Д. Дисиденти: опозиційний рух 60–80-х рр. // Сторінки історії України. – К., 1992. – С.195–236.
41. История политических партий России. Учебное пособие. – М., 1994.
42. Історична наука: термінологія і понятійний довідник. Навч. посібник /В. Литвин, В. Гусєв, А. Слюсаренко та ін. – К., 2002.
43. Історія України в особах: литовсько-польська доба. – К., 1997.
44. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920–30-х років: соціальний портрет та історична доля. – К., 1992.
45. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–80-х рр. – К., 1995.
46. Касьянов Г., Даниленко В. Сталінізм і українська інтелігенція (20-30-і роки). - К., 1991. - 96с.
47. Катренко А. Український національний рух ХІХ ст. Ч. 1. Перша половина ХІХ ст. Навч. посібник. – К., 1998.
48. Катренко А. Український національний рух ХІХ ст. Ч. 2. 60–90-ті роки ХІХ ст. Навч. посібник. – К., 1999.
49. Кентій А. Нариси боротьби ОУН–УПА в Україні (1946–1956 рр.). – К., 1999.
50. Кентій А. Нариси історії організації українських націоналістів (1929-рр.). – К., 1998.
51. Кентій А. Нариси історії організації українських націоналістів (1941-рр.). – К., 1999.
52. Кентій А. Українська повстанська армія в 1944–1945 рр. – К., 1999.
53. Ковалюк В.Р. Західна Україна на початку Другої світової війни //УІЖ.–1991.–№9.–С.30–42.
54. Коваль В. М. 1941-й рік. Проблема історичної пам'яті // УІЖ. – 2001. – №3. – С.69–91.
55. Коваль В.С. Невідомий варіант плану «Барбароса» // УІЖ. – 1996. – №3. – С.41–53.
56. Коваль М. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах: 1939–1945 рр. Спроба сучасного концептуального бачення. – К., 1994.
57. Коваль М. Україна: 1939–1945: Маловідомі і непрочитані сторінки історії. –К., 1995.
58. Коваль М.В. Друга світова війна та історична пам'ять // УІЖ. – 2000. – №3. – С.3–21; №4. – С.3–19.
59. Коваль М.В. ОУН-УПА: між «третім рейхом» і сталінським тоталітаризмом // УІЖ. – 1994. – №2–3. – С.94–130.
60. Коваль М.В. Український народ у Великій Вітчизняній війні (1941–1945) // УІЖ. – 1990. – №3. – С.88–95.
61. Кожухало І.П., Шаповал Ю.І. М.С.Хрущов на Україні: сторінки історії // Про минуле заради майбутнього. – К., 1989. – С.356–370.
62. Козацькі Січі. Нариси з історії українського козацтва (ХУІ-ХІХ ст.). – Київ, Запоріжжя, 1998.
63. Колективізація і голод на Україні: 1929-1933. Збірник документів і матеріалів. - К., 1993.- 739 с.
64. Колесник В., Рафальський О. Український рух в Австро–Угорщині (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). – К., 1998.
65. Колесник В., Рафальський О., Тимошенко О. Шляхом національного відродження: Національне питання в програмах діяльності українських партій Наддніпрянщини 1900-1907 рр.

– К., 1998.

66. Конституція України. – К., 1996.
67. Косик В. Україна і Німеччина в другій світовій війні: – Париж, Нью-Йорк, Львів, 1993.
68. Котляр М. Галицько-Волинська Русь. – К., 1998.
69. Котляр М. Данило Галицький. – К., 2001.
70. Котляр М. Історія України в особах: Давньоруська держава. – К., 1999.
71. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: довідник з історії України. - К., 1993. - С. 185-197, 204, 208, 217-225.
72. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919-1928рр.). – К., 1996.
73. Кульчицький С. Голод 1932 р. у затінку голодомору 33 // УІЖ. – 2006. - №6. – С. 77-98.
74. Кульчицький С. Голод 1932-1933 рр. в Україні як геноцид. – К., 2005.
75. Кульчицький С. Закономірності еволюції радянської влади // УІЖ. – 2007. - №6. – С. 181-218.
76. Кульчицький С. Між двома війнами (1921-1941) // УІЖ. - 1991. - №9. - С. 3-9.
77. Кульчицький С. Опір селянства суцільній колективізації // УІЖ. – 2004. - №2. – С. 31-50.
78. Кульчицький С. Помаранчева революція. – К., 2005.
79. Кульчицький С. Україна і Росія: переваги і небезпеки «особливих відносин». Роздуми історика. – К., 2004.
80. Кульчицький С. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.). – К., 1999.
81. Кульчицький С., Максудов С. Втрати населення України від голоду 1933 р. // УІЖ. - 1991. - №2. - С. 3-10.
82. Кучма Л. Європейський вибір. – К., 2002.
83. Лановик Б., Лазарович М. Історія України. Навч. посібник. – К., 2001.
84. Липинський В. Концепція та модель освіти в УРСР у 20-ті рр. //УІЖ.–1999.–№5. – С. 3-15.
85. Лисенко О. Релігійне питання у теорії та практиці українського націоналізму в першій половині ХХ ст. // УІЖ. - 2000. - №6. - С. 29-50.
86. Литвин В. Украина: политика, политики, власть: На фоне политического портрета Л. Кравчука. – К., 1997.
87. Литвин В. Політична арена України. Дійові особи та виконавці. – К., 1994.
88. Литвин В. Українсько-польська війна 1918–1919 рр. – Львів, 1998.
89. Литвин В., Мордвінцев В., Слюсаренко А. Історія України: Навч. Посібник. – К., 2002.
90. Литвин В., Науменко К. Історія ЗУНР. – Львів, 1995.
91. Литвин В.М. Історія України (у 4-х томах). – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2003-2005 рр.
92. Марочко В. Про діяльність Міжнародної комісії для розслідування голоду в Україні 1932—1933 рр. // УІЖ. - 1993. - №10. - С. 47-53.
93. Масненко В. Історична пам'ять як основа формування національної свідомості. // УІЖ. – 2002. – №5. – С. 49-62.
94. Мельник Л. Гетьман Богдан Хмельницький у вітчизняній історіографії: Навч. посібник. – К., 1997.
95. Мельник Л. Гетьманщина першої чверті ХVIII століття: Навч.посібник. – К., 1997.
96. Мельник Л. Боротьба за українську державність (ХVII ст.). – К., 1995.
97. Нікольський В. Національні аспекти політичних репресій 1937 р. в Україні // УІЖ. - 2001. - №2.- С. 74-89.
98. Олійник М. Політика державних і партійних органів України щодо приватних підприємств у період непу // УІЖ. - 2001. - №1. – С. 16-29.

99. Павко А. Історія України (1900 – лютий 1917р.). Навч. посібник. – К., 1997.
100. Павко А. Повчальний досвід вітчизняної історії: Політичні партії і організації у громадському житті України модерної доби. – К., 2002.
101. Проблема ОУН–УПА. Попередня історична довідка / С. Кульчицький (відп. ред.). – К., 2000.
102. Реєнт О. Павло Скоропадський. – К., 2003.
103. Реєнт О. Перечитуючи написане. К., 2005.
104. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.). – К., 2003.
105. Рибак І. Хмельниччина від найдавнішого часу до сьогодні: Навч. посібник. – К., 2002.
106. Романцов В.О. Деякі актуальні аспекти демографічної ситуації в Україні у 1945–1990 рр. // УІЖ – 1992. – №10–11. – С.34–47.
107. Русина О. Україна під татарами і Литвою. – К., 1998.
108. Русначенко А.М. Український національний фронт – підпільна група 1960-х рр. // УІЖ. – 1997. – №4. – С.81–94.
109. Савельєв В.Л. 50–80-ті: час пошуків і втрачених можливостей // Про минуле заради майбутнього. – К., 1989. – С.164–178.
110. Сарбей В. Національне відродження України. – К., 1999.
111. Світлична В. Історія України: Навч. посібник. – К., 2003.
112. Смолій В., Степанков В. Богдан Хмельницький: соціально-політичний портрет. 2-ге вид., доп. і перероб. – К., 1995.
113. Смолій В., Степанков В. Українська державна ідея XVII – XVIII ст.: проблеми формування, еволюції, реалізації. – К., 1997.
114. Смолій В., Степанков В. Українська національна революція XVII ст.: проблеми, пошуки, рішення. – К., 1999.
115. Толочко П. Київська Русь. – К., 1996.
116. Тронько П. Т. В. В. Щербицький (1918–1990) // УІЖ. – 2003. – №1. – С.109–117.
117. Україна в Другій світовій війні. Збірник німецьких архівних документів. Т.2 (1941–1942). / Упорядкування Володимира Косика. – Львів, 1998.
118. Україна в Другій світовій війні. Збірник німецьких архівних документів. Т.3 (1942–1943). / Упорядкування Володимира Косика. – Львів, 1999.
119. Українські політичні партії кінця XIX – початку XX ст.: Програмові і довідкові матеріали. – К., 1993.
120. Фон Хаген Маркс. Проблеми сталінізму і переосмислення радянського минулого // УІЖ. - 1994. - №1. - С. 88-101.
121. Хрестоматія з історії України / За ред. В.І.Червінського. – К., 1997.
122. Чумак В. Україна і Крим: спільність історичної долі. – К., 1993.
123. Шаповал Ю. Сталінізм і Україна // УІЖ. - 1990. - №12; 1991. - №3-4.
124. Шаповал Ю. У ті трагічні роки (Сталінізм на Україні). - К., 1990.
125. Шаповал Ю. І. В. В. Щербицький: особа політика серед обставин часу // УІЖ. – 2003. – №1. – С.118–129.
126. Шевчук В., Тараненко М. Історія української державності. Курс лекцій. – К., 1999.
127. Шипович М. Радянське керівництво та літературно-мистецька інтелігенція України: 20—30-ті роки // УІЖ. - 2000. - № 1. - С. 95-102.
128. Шитюк М. Еволюція репресивно-каральної системи в радянській Україні // УІЖ. — 2001. - №3. - С. 128-142.
129. Ющенко В. Вірю! Знаю! Можемо! / А.М. Євтушенко та ін., упоряд. Р.І. Чирва та ін. (ред.). – К., 2004.
130. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків: У 3-х тт. – К., 1990–1991.
131. Яковлева Т. Гетьманщина в другій половині 50-х років XVII століття. Причини і початок Руїни. – К., 1998.

14. Інформаційні ресурси

В останні роки багато сайтів в Internet дають можливість історику використовувати інформацію з недоступних у звичному режимі джерел.

Пошук потрібної інформації – основне завдання користувача у WWW. Для його ефективного виконання у Web-просторі існують спеціальні засоби – так звані пошукові системи. Наведемо адреси найбільш популярних пошукових систем:

<http://online.com.ua>;

<http://www.ukrpost.net>;

<http://www.ukr.net>;

<http://www.google.com.ua> (www.google.com.pl);

<http://mail.bigmir.net>;

Найголовніший український академічний історичний сайт <http://www.history.org.ua> – це сайт Інституту історії України Національної академії наук України та його профільного часопису «Український історичний журнал». На сайті можна переглянути архів «УІЖ». Сайт постійно оновлюється.

Окремі книги (М. Грушевського, І. Борщака, О. Субтельного, Н. Полонської-Василенко) та статті з історії України можна переглянути на сайті www.ukrhistory.narod.ru. Важливу бібліографічну інформацію про наукові видання та автореферати можна знайти на сайті Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського НАН України – www.nbuv.gov.ua.

На сайті www.slovnkyk.org.ua (або на www.franko.lviv.ua) можна прочитати книги Н. Яковенко «Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст.», виданої у 1997 р. та Я. Грицака «Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст.», що побачила світ у 1996 році.

Мають власні сайти і окремі історичні факультети ВНЗ. Так, за адресою <http://www.history.univ.kiev.ua> знаходиться сайт історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. На ньому можна ознайомитися з текстами білорусько-литовських літописів, уривками Галицько-Волинського літопису, короткою хронологією історії України.

На веб-сторінці www-history.univer.kharkov.ua можна прочитати статті з історії Слобожанщини, опубліковані у збірниках наукових праць Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Портал www.litopys.org.ua забезпечить студента первинною інформацією з історії України IX–XIX ст., адже тут він знайде тексти давньоруських та козацьких літописів, а також багатотомну історію України-Русі М. Грушевського, монографій З. Когути, Д. Бовуа та інших авторів.